

عنوان مقاله:

«تفسیر روایات از رهیافت آیات قرآنی» با مطالعه تطبیقی بر غنا در اندیشه مقام معظم رهبری (حفظه الله)

محل انتشار:

پژوهش نامه علوم حدیث تطبیقی، دوره 11، شماره 20 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

مهدی اخلاصی فرداد - سطح سه حوزه علمیه قم و دانش آموخته مرکز فقهی ائمه اطهار ع، قم، ایران

خلاصه مقاله:

تفسیر آیات قرآن کریم به واسطه روایاتی که در ذیل آیات وارد شده، روشی مرسوم برای بهره مندی از مضامین آیات است که از آن به عنوان «تفسیر آیات به روایات» یاد می شود. اما آنچه در این میان اهمیت دارد، «تفسیر روایات به آیات» است؛ به این معنا که آیا می توان مفاهیم و مضامین روایات را با استناد به آیات قرآن تبیین و تحلیل کرد؟ یکی از بسترهایی که این مسئله در آن مطرح شده، موضوع غنا است. برخی ادعا کرده اند که آیات قرآن به تفسیر روایات مربوط به غنا پرداخته اند. استناد به آیاتی که در آنها کلام گمراه کننده و ناپسند نکوهش شده است، باعث شده برخی از مفسران، مفهوم غنا را به این آیات پیوند داده و آن را به عنوان بخشی از مضمون آیات تلقی کنند. در مقابل، برخی دیگر این استناد را صرفاً بیان مستندی برای حکم غنا می دانند. در این میان، مقام معظم رهبری از فقیهانی است که به طور مبسوط به تحلیل دیدگاه ها و مستندات آنها پرداخته است. این نوشتار با تکیه بر اندیشه ایشان تلاش کرده است با رویکردی روش شناسانه، به تحلیل اثرگذاری مضامین آیات استنادی بر روایات غنا بپردازد. نتایج این پژوهش که با روش تحلیلی-توصیفی سامان یافته، نشان می دهد که در اندیشه مقام معظم رهبری، روایات نقش تفسیری دارند و بیانگر آن هستند که محور اصلی در آیات مورد استناد، پرهیز از باطل به عنوان یک کبرای کلی است. این کبرای کلی شامل محتوای نادرست و گمراه کننده (لهوالحدیث و قول زور) و ادای کلام باطل (صوت لهوی) می شود. از این رو، استناد به آیات در روایات مربوط به حکم غنا نیز برخاسته از همین اصل کلی است.

کلمات کلیدی:

آیات قرآنی، روایات غنا، محتوا، صوت، باطل، قرآن عقلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2079578>

